

Čís. 3725.

Není třeba, by se svěření pod dozor (§ 132 tr. zák.) stalo výslovným úkonem; stačí, byla-li mladistvá služebná přijata do služby manželkou pachatelovou.

Pojem »svedení« nepředpokládá donucení, nýbrž stačí iniciativnost svůdce k smilnému činu; ta může záležeti i v násilí, nedosahujícím takového stupně, že by vlastní vůli sváděné vylučovalo.

Nejde však o svedení ve smyslu § 132 tr. zák., dala-li svěřená osoba vyzývavým chováním sama podnět ke smilnému činu.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1929, Zm II 338/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 22. června 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle § 132 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudek nespočívá na mylném pojetí zákona, pokud předpokládá, že Aloisie P-ová byla obžalovanému svěřena; není třeba, by se její svěření pod dozor obžalovaného stalo výslovným úkonem, stačí, že byla přijata do služby manželkou obžalovaného a že tento měl jako hlava domácnosti podle všeobecných pravidel a názorů životních povinnost, bdíti nad mravním chováním a neporušeností patnáctileté dívky. Stížnost jest na omylu i pokud se domnívá, že podstatným znakem zločinu § 132 tr. zák. je »donucení ke smilnému činu«; pro takový výklad neposkytuje doslov zákona opory, podle něho se vyžaduje »svedení«, t. j. iniciativnost svůdce ke smilnému činu; ta může, ale nemusí, spočívat i v násilí, nedosahujícím takového stupně, že by vlastní vůli osoby sváděné vylučovalo. Vždy ovšem svedení předpokládá, že nedala svěřená osoba sama podnět ke smilnému činu vyzývavým chováním. Tu nelze zmateční stížnosti upříti oprávnění, pokud dotyčný výrok soudu napadá z důvodů zmatečnosti čís. 4 a 5 § 281 tr. ř.

Čís. 3726.

Čís. nař. ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák. o urážkách vojínů nevztahuje se na rotmistry čsl. vojska ani na strážmistry čsl. četnictva, kteří jsou na roveň postaveni rotmistrům; nevztahuje se ani na vrchní četnické strážmistry, kteří jsou označeni vojenskými odznaky podporučíků (důstojníků), třebaš byli platovým zákonem zařazeni do skupiny gážistů mimo služební třídy.

Jest proto lhůtu § 530 tr. zák. počítati ode dne, kdy se vrchní četnický strážmistr sám dozvěděl o své urážce, nikoliv od doby, kdy se o ní dozvěděl jemu nadřízený zemský četnický velitel.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1929, Zm I 601/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Poděbradech ze dne 29. ledna 1929 ve výroku, jímž byla obžalovaná uznána vinnou přestupkem proti bezpečnosti cti podle §§ 491 a 496 tr. zák., byl porušen zákon v ustanovení § 530 tr. zák. a cís. nař. ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák.; tento rozsudkový výrok se zrušuje a obžalovaná se podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek podle §§ 491 a 496 tr. zák. zprošťuje.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Poděbradech ze dne 29. ledna 1929 byla obžalovaná 1. uznána vinnou, že dne 9. října 1928 veřejně na návsi v P. soukromému obžalobci Vojtěchu Č-ovi jednak nadávala, jednak ho bez uvedení určitých skutečností vinila z potupných vlastností a ve veřejný posměch ho vydala, a že tak spáchala přestupek proti bezpečnosti cti v onom směru podle § 496 tr. zák., a v tomto směru podle § 491 tr. zák., 2. zproštěna podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby, že dne 30. října 1928 při hlavním přelíčení u okresního soudu v Poděbradech sdělováním vymyšlených skutečností křivě vinila soukromého obžalobce Vojtěcha Č-a z určitého nepočetného jednání, které by bylo způsobilé ho ve veřejném mínění snížit nebo v opovržení uvést, a že se tím dopustila přestupku proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. Rozsudek, nebyv napaden, vešel v moc práva. Rozsudkem tím v jeho odsuzující části byl porušen zákon. Obžalovaná hájila se námitkou, že trestní obžaloba byla podána po uplynutí lhůty § 530 tr. zák.; rozsudek námitce té nevyhověl s tímto odůvodněním: »Jest nesporno, že se urážka vrchního četnického strážmistra Vojtěcha Č-a, o kterou tu jde, stala dne 9. října 1928 a že toho dne řečený soukromý obžalobce nabyl o ní vědomosti. V souzeném případě není však rozhodným den, kdy se četník o urážce mu učiněné dozvěděl, nýbrž den, kdy se o ní dozvědělo zemské četnické velitelství, které jediné jest oprávněno rozhodovati o tom, má-li a smí-li uražený četník soukromou obžalobu podati; ode dne, kdy se velitelství dozví o urážce četníka, běží teprve lhůta § 530 tr. zák. Jak přípisem zemského četnického velitelství v Praze ze dne 31. prosince 1928 jest zjištěno, dozvědělo se velitelství o zažalované urážce teprve dne 12. listopadu 1928. Od tohoto dne plyne teprve lhůta § 530 tr. zák. Žaloba na soud došla dne 22. listopadu 1928 a jest tudíž podána včas (rozh. sb. n. s. čís. 1813, 1084).«

V rozhodnutí sb. n. s. čís. 3362 bylo vysloveno a podrobně odůvodněno, že se cís. nař. ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák. o urážkách

vojínů nevztahuje na rotmistry čsl. vojska ani na strážmistry čsl. četnictva, kteří jsou na roveň postaveni rotmistrům, tím méně na vrchní četnické strážmistry, kteří jsou označeni vojenskými odznaky podporučíků, tedy důstojníků. Na správnosti úvah v rozhodnutí tom uvedených nemůže nic změnit okolnost, že platový zákon z 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. ve čtvrté části i v dílu I. i v dílu II. rozlišuje mezi důstojníky (skupina A) a gážisty mimo služební třídy (skupina B), a že vrchní četniční strážmistři jsou zařaděni do skupiny gážistů mimo služební třídy, neboť rozhodnou pro otázku, o kterou jde, není úprava platových poměrů dotyčných četnických osob, nýbrž důležitost služby jimi konané a jich služební postavení. Soukromý obžalobce jest vrchním četnickým strážmistrem; byl tedy k podání obžaloby oprávněn jen on sám, jen on sám jest dominus litis, nikoli nadřízený mu zemský četnický velitel. Jest proto počítati lhůtu § 530 tr. zák. ode dne, kdy se o urážce dozvěděl a nesejde na tom, kdy se o ní dozvěděl zemský četnický velitel. Jak zjištěno, byl vrchní četnický strážmistr Vojtěch Č. činu osobně přítomen, urážlivá slova sám slyšel, jest proto lhůtu § 530 tr. zák. počítati ode dne spáchání činu, a byla tedy soukromá obžaloba, podaná teprve dne 22. listopadu 1928, podána až po uplynutí lhůty § 530 tr. zák.

Čís. 3727.

Podle § 516 tr. zák. není trestným smilný čin o sobě, nýbrž jen kvalifikovaná forma smilného činu, když se totiž smilným činem mravopochestnost nebo stydlivost urazí hrubě a způsobem budícím veřejné pohoršení.

I když čin nebyl spáchán veřejně, ana soulož se 14letým děvčetem byla provedena v noci v bytě, může býti čin způsobilým vzbuditi veřejné pohoršení ve smyslu § 516 tr. zák., bylo-li místo snadno přístupné osobám třetím, jimiž mohl býti čin zpozorován, nebo byl-li spáchán za okolností, jež poukazovaly k tomu, že se o něm dozví větší počet lidí, nebo že se dostane do veřejnosti dodatečným vypravováním, a musil-li si pachatel býti vědom těchto možností.

Pojem »svádí« (zákon o potírání pohlavních nemocí čís. 241/1922) naznamenají »opětně svéstí« nebo »hleděti svéstí«; »svádí« ve smyslu § 20 čís. 2 zákona, kdo dotyčnou osobu přiměje jakýmkoliv působením na její vůli k tomu, že se dá pohnouti, t. j. že dobrovolně přistoupí k páčání nebo dopuštění smilného činu.

Toto působení může se díti nejen slovy a přemlouváním, nýbrž i činy k páčání smilstva směřujícími, a může spočívat v pouhé iniciativě pachatelově ke smilnému činu nebo ve spáchání smilného jednání samého, předpokládajíc ovšem, že dotyčná osoba pachatele sama ke smilnému činu nevybídla buď výslovně nebo svým vyzývavým chováním, nebo že nemravným způsobem dosavadního života k činu sama nedala podnět.